

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...

แฟดสยามอิน-จัน (2)

ในหลวง ร.3 โปรดฯ ให้แฟดอิน-จันเข้าเฝ้าฯ

สภาพร่างกายของแฝดอิน-จัน ที่สารรูป
พิศดารผิดมนุษย์ทั่วไป ตกเป็นการระอัน
ยิ่งใหญ่ของนางนาก มารดา ที่ต้องมีความ
อดทน ใส่ใจ ทะนุถนอมต่อลูกแฝดเป็นพิเศษ
แต่ก็มีได้เอาอกเอาใจ บือนหน้าบือนข้าวแบบไซ
ในหิน เพื่อนบ้านในละแวกปากน้ำแม่กลอง
ต่างเฝ้าดู แอบดูอยู่ตลอดว่าไอ้เด็กแฝดมัน
จะมีชีวิตอยู่ไปได้อีกนานแค่ไหน พ่อแม่มัน
จะเลี้ยงดูกันอีท่าไหน?

ผู้เขียนตั้งใจสืบค้นชีวิตช่วงวัยเด็กด้วยใจ
จดจ่อ ข้อมูลที่ชัดเจนของคนแฝดบันลือโลกคู่
นี้ไปปรากฏในอเมริกาทั้งสิ้น บันทึกของไทย
ไม่ได้ค่อนข้างยาก ในที่สุดจึงไปเจอหนังสือ
“แฝดสยาม อิน-จัน คนคู่สู้ชีวิต” ของคุณ
วิลาศ นิรันดร์สุขศิริ ซึ่งเรียบเรียงมาจาก
บทความหญิงชาวอเมริกันชื่อแฟนนี่ โรเปอร์
ฟิวด์จ (Fannie Roper Feudge) ที่ไปเขียน
ในวารสาร The Galaxy เดือนธันวาคม พ.ศ.
2417 บางช่วงบางตอนดังนี้ครับ

“บ้านที่แฝดอิน-จันอยู่อาศัยกับครอบครัว
นั้น ในสยามเรียกกันว่า “เรือนแพ” จอดเทียบ
กับแม่น้ำ อยู่หนึ่งกับที่ โดยอาศัยเสาขนาดใหญ่
หลายต้นขนานทั้ง 2 ข้าง

กระท่อมหลังน้อยสร้างด้วยแผ่นไม้สัก
หลังคามุงด้วยใบจาก มีระเบียงยาวทอดเหนือ
น้ำ มีพื้นที่ที่พอใช้วางปลาที่จับมาได้ และแม่
ใช้เป็นที่พักของ เด็กน้อยทั้งสองว่ายน้ำเก่ง
และใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในน้ำ

แฝดสยามที่เราเรียกกันนั้นที่แท้ไม่ใช่ชาว
สยามแต่อย่างใด ทั้งสองเป็นลูกชายของบิดา
ชาวจีนซึ่งพูดภาษาแต้จิ๋ว ส่วนมารดาเป็น
ลูกสาวของพ่อแม่ชาวจีนกับชาวสยาม คนที่
บางกอกเรียกเด็กทั้งสองว่า “แฝดจีน”

แฝดคู่นี้มักใส่เสื้อผ้าแบบชาวจีน ไ่ว้ม
เปียตามความนิยมของลูกชายที่มีบิดาเป็น
ชาวจีน เรียนภาษาจีน พูดภาษาสยาม

อินตัวเล็ก เจียบขริ้ม จันตัวใหญ่กว่า แข็ง
แรงกว่า ร่าเริงสดใส และมีความเป็นผู้นำ
มากกว่าอิน

อินสุขภาพอ่อนโยน ทั้งสองมีน้ำใจต่อกัน มี
การประนีประนอมกัน โดยอินจะยอมให้เสมอ
แต่บางครั้งรู้สึกตรงข้าม เคยโกรธกัน ทะเลาะ
กัน ทั้งสองเคยด่ากันด้วยคำหยาบคาย หลัง
จากทะเลาะกันแล้วก็รู้สึกเสียใจ แล้วก็กลับ
มาตีกันเหมือนกับเด็กทั่วไป”

ข้อความข้างบนนี้เป็นบันทึกของสุภาพ
สตรีอเมริกันเมื่อราว 150 ปีที่แล้ว เธอเข้ามา
ข้ามทะเลจากนั้นเดินทางเข้ามาในสยามเพื่อ
มาพูดคุยกับนายต้อยและนางนากพ่อแม่
ของแฝดสยามที่ดั่งระเบิดในอเมริกา แสดง
ว่าเธอผู้นี้เป็นแฟนคลับตัวจริงของอิน-จันใน
อเมริกาจนต้องมาค้นหาความจริงที่ทำให้ชาว
สยามได้ทราบกันทั่วหน้า

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...

แฝดสยาม

ในหลวง ร.3 โปรดฯ ให้

และแล้วเรื่องเศร้าหมองก็อุบัติขึ้นมา
จริงๆ ซะด้วย ตอนแฝดน้อยอายุได้ 8 ขวบ
นายต้อยพ่อของเขาเกิดป่วยด้วยโรคห่าที่
แพร่ระบาดไปถึงสมุทรสงคราม ไม่มีใครรู้ว่า
โรคห่าคืออะไร น้องของแฝดอิน-จันที่เกิดมา
ตามหลังก็เสียชีวิตอีก 3 คน

ณ เวลานั้นโรคห่าระบาดในสยาม เรียก
กันว่า “ห่าลง” ทำเอาชาวสยามล้มตายกอง
พะเนินเทินทึกไปทั่วแผ่นดินนับหมื่นคน

ขั ข้อมูลจากเว็บไซต์นานาชาติระบุว่า
พ.ศ.2363 เกิดอหิวาต์ระบาดอย่าง
รุนแรงในอินเดียเป็นครั้งแรก ผู้คนล้มตาย
ครั้งใหญ่ แล้วเริ่มแพร่ระบาดมาที่สยาม
ในหลวง ร.2 ทรงโปรดฯ ให้ทำพิธีขับไล่โรค
นี้ เรียกว่า “พิธีอาพาธพินาศ” โดยจัดขึ้นที่
พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท จัดให้มีการยิงปืน
ใหญ่รอบพระนครทั้งวันทั้งคืน อัญเชิญพระ
แก้วมรกตและพระบรมสารีริกธาตุออกแห่
มีพระราชอาถรรพ์ไปรายนับหมื่นตลอดทาง จัด
ทำบุญเลี้ยงพระ ประกาศมิให้ประชาชนฆ่า

สัตว์ตัดชีวิต ให้ชาวประชาทั้งหลายอยู่แต่ใน
บ้าน กระนั้นก็ตามปรากฏว่ายังมีชาวสยาม
เป็นโรคห่าตายราว 3 หมื่นคน เอาศพไปทิ้ง
กันไว้ที่วัดทองเป็นภูเขา เผาไม่ทัน บ้างก็แอบ
ทิ้งศพลงแม่น้ำตอนกลางคืน ศพลอยอืดใน
แม่น้ำ บางหมู่บ้านตายกันหมดไม่เหลือ ผู้คน
ทำได้อย่างเดียวคืออพยพย้ายหนีไปสร้าง
เมืองใหม่ ทิ้งศพเก่าให้แร้งกามาจิกกิน นำ
อนาถยิ่งนัก

ผู้เขียนไปค้นเจอบันทึกของนายณนภาพ
อนุพงศ์พิณ ผู้จัดการหอจดหมายเหตุฯ ได้
ศึกษา ระบุว่าโรคห่าคือโรคระบาดร้ายแรง
เป็นช่วงๆ โดยสมัยก่อนผู้คนยังไม่ทราบโรค
ระบาดที่เกิดขึ้นคือโรคอะไร แต่จำนวนผู้คน
ที่ล้มตายจำนวนมากในระยะเวลาที่รวดเร็ว
เรียกรวมๆ ว่าห่าลง มีบันทึก พ.ร.บ.สำหรับ
โรคระบาด ปี พ.ศ.2456 ระบุไว้ว่าโรคห่าคือ
กาฬโรค อหิวาต์โรค และใช้ทรัพย์สิน

ในสมัยในหลวง ร.3 โรคห่ากลับมาอีกครั้ง
มีข้อมูลว่าภายในเดือนเดียวมีชาวสยามล้ม
ตายราว 20,000 คน ทั้งๆ ที่เริ่มมีมิชชันนารี

และแพทย์จากยุโรปและอเมริกาเข้ามา
ดูแลรักษา แต่ก็นับว่าองค์ความรู้ด้าน
แพทย์ครั้งกระโน้นยังไม่สามารถตอบ
ป้องกันรักษาโรคห่าได้จริง

และคราวนี้หนึ่งในผู้คนที่สังเวย
โรคห่าคือนายต้อย พ่อของแฝดอิน-

บ ลีงเล่าลือว่าอิน-จันเป็น “ตัว
ก็แพร่กระจายตอกย้ำซ้ำเติมลง
ครอบครัวที่เคยมีพ่อเป็นเสาหลักคง
เพียงแม่คือนางนากที่จะต้องหาเลี้ยง
น้อยทั้งครอบครัว เด็กแฝดตัวติดกัน
ปาห์ทงโก ณ บ้านแหลมใหญ่ เมืองแม่
สมุทรสงคราม เมืองในชนบทเล็กๆ ที่
เป็นเมืองแห่งตำนาน ถูกโจชจันกล่าว
ระบือกันไปทั้งสิบทิศของสยาม

ตามความเชื่อของผู้คนในยุคนั้นจึง
เลี้ยงหนูน้อยอิน-จันในด้านลบมากกว่า
เพราะที่ผ่านมามีเด็กแฝดในลักษณะตัวติด
แบบนี้อีกเคยมี แต่ตลอดมาไม่มากนักตาย
ขนาดตายไปแล้วยังโดนนินทาตามท

สยามอิน-จัน (2)

ดๆ ให้แฝดอิน-จันเข้าเฝ้าฯ

ความเป็นกาลกิณีอีกต่างหาก

ฝรั่งในยุโรปก็มีความเชื่อเช่นกันว่าเด็กแฝดที่เกิดลักษณะนี้เป็นเหมือนผีทำฆาตงานที่จะก่อให้เกิดเหตุเภทภัยกับบ้านเมือง จึงจำเป็นต้องกำจัดเสีย

อิน-จันมีบุญรักษา เทวดาคุ้มครอง ไม่อายุสั้นเหมือนแฝดคู่อื่นที่เกิดมาก่อนหน้านี้ แต่ก็มิมีารพจัญในคราวผู้หวังดีประสงคร้าย จะมาขอเป็นพวกจิตอาสา ลองวิชาทำพิธีจนเป็นเจ้าภาพทำพิธีผ่าแยกร่างให้จงได้

เรื่องของแฝดอิน-จันแพร่กระจายขยายวงฟุ้งออกไปถึงบางกอก ในรัชสมัยในหลวง ร.3 ท่านทรงมีพระราชปณิธานอันแรงกล้าในการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ เรือสำเภาจากต่างประเทศคึกคัก แล่นสวนกันไปมาในแม่น้ำเจ้าพระยา บ้างก็จอดเทียบท่าในกรุงเทพฯ สยามเปิดประเทศเดินหน้าค้าขายเต็มสูบ หลังจากเคยปิดประเทศไม่ติดต่อคบค้ากับชาติตะวันตก ไฉ่ฝรั่งต่างชาติออกไปหมดหลังจากที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชสวรรคต

เมืองกรุงเทพฯเป็นที่เลื่องลือกันไปร้อยเอ็ดเจ็ดย่านน้ำว่ามีสินค้าที่ชาวยุโรปต้องการทั้งนั้น พระเจ้าแผ่นดินทรงโปรดฯ ให้สยามค้าขายกับทุกชาติ ทุกภาษา มีชาวต่างชาติแล่นเรือเข้ามา นำเข้า ส่งออกแสนจะคึกคัก ชาวสยามทำการค้าเก่ง สยามเริ่มทำสัญญาทางการค้ากับอังกฤษ ตามด้วยสหปาลีรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส จีน ฯลฯ เริ่มเข้ามาเปิดบริษัท ตั้งสถานีการค้าเป็นเรื่องเป็นราว

ในช่วง พ.ศ.2369 อยู่วันหนึ่งเมื่อแฝดอายุได้ราว 14 ปี ในหลวง ร.3 ทรงทราบเรื่องแฝดคู่นี้ จึงรับสั่งให้คนมาแจ้งแก่นางนากว่าขอนำตัวลูกแฝดประหลาดคู่นี้ไปเข้าเฝ้าฯพระเจ้าอยู่หัวในวังที่บางกอก

การเดินทางในรัตนโกสินทร์ตอนต้นคงทำได้เพียงทางน้ำเป็นหลัก คู่แฝดจาก

ปากน้ำแม่กลอง สมุทรสงคราม ได้นั่งเรือที่ทางราชสำนักส่งมารับที่หน้าบ้านเพื่อไปเข้าเฝ้าฯ อินและจันคงดีใจผสมผสานกับกังวลใจว่าพระเจ้าแผ่นดินจะทรงมีพระประสงค์เช่นไร แต่ด้วยอายุอานามที่เติบโตขึ้นมา ชีวิตของเด็กน้อยทั้งสองเคยตกเป็นเป้าสายตาของผู้คนมาตลอด ผ่านหลายร้อนหลายหนาว จึงมิได้ประหม่าตื่นตกใจมากนัก

มีเกร็ดเรื่องแฝดอิน-จันเข้าเฝ้าฯเพียงเล็กน้อยที่เล่าขานกันต่อมาว่า สวรรค์ได้ประทานความเฉลียวฉลาดให้เด็กแฝดทั้งสองมาเป็นการชดเชย เขาทั้งสองมีไช้คนพิการเด็กแฝดคู่นี้ได้หมอบกราบถวายบังคมต่อในหลวง ร.3 และตอบคำถามพระองค์ที่ทำให้เป็นที่ทรงพระสำราญพอพระราชหฤทัยยิ่งนัก ถูกอกถูกใจผู้คนในวังทุกหมู่เหล่า จึงได้รับพระราชทานของขวัญรางวัลจากในหลวง ร.3 แบบจุใจ ฝาแฝดชนของพระราชทานกลับมาเต็มลำเรือ มุ่งหน้ากลับสู่บ้านแม่กลองแฝดคู่นี้กลายเป็นบุคคลที่ระบิลระบือไปทุกสารทิศ มีทุนรอนที่จะทำมาค้าขาย สามารถขยายกิจการเลี้ยงเปิด ชายไซ้ให้นางนาก ด้วยความที่มีสายเลือดจีน อิน-จันมีทักษะในเรื่องการทำมาค้าขายเต็มตัว ทำงานหนัก ขยันตัวเป็นเกลียว เฉากเช่นชาวจีนทั้งหลายที่อพยพมาตั้งต้นชีวิตใหม่ในสยาม เป็นที่ชื่นชม ทำให้พี่น้องร่วมอุทรมีกินมีใช้ได้ไม่น้อยหน้าใครในละแวกนั้น

ชีวิตของแฝดอิน-จันเปลี่ยนไป พ่อตายได้เข้าเฝ้าฯพระเจ้าแผ่นดินในหลวง ร.3

พระผู้เป็นเจ้าบนสวรรค์คงแอบชื่นชมเด็กแฝดน่ารักคู่นี้เช่นกัน จึงประทานโชคชะตาแบบนิกไม่ถึงลงมาให้ฝาแฝดแห่งเมืองสมุทรสงคราม

เป็นเรื่องจริงที่ต้องติดตามกันในตอนต่อไปครับ

พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก

และแพทย์จากยุโรปและอเมริกาเข้ามาช่วยดูแลรักษา แต่ก็นับว่าองค์ความรู้ด้านการแพทย์ครั้งกระโน้นยังไม่สามารถตอบโจทย์ป้องกันรักษาโรคทำได้จริง

และคราวนี้หนึ่งในผู้คนที่สังเวชชีวิตโรคหาคือนายต้อย พ่อของแฝดอิน-จัน

เสียงเล่าลือว่าอิน-จันเป็น “ตัวขวย” ก็แพร่กระจายตอกย้ำซ้ำเติมลงไปอีกครอบครัวที่เคยมีพ่อเป็นเสาหลักคงเหลือเพียงแม่คือนางนากที่จะต้องหาเลี้ยงลูกน้อยทั้งครอบครัว เด็กแฝดตัวติดกันเหมือนปาตองโก ณ บ้านแหลมใหญ่ เมืองแม่กลองสมุทรสงคราม เมืองในชนบทเล็กๆ ที่กลายเป็นเมืองแห่งตำนาน ถูกโจษจันกล่าวขานระบือกันไปทั่วทิศของสยาม

ตามความเชื่อของผู้คนในยุคนั้นจะเพ่งเล็งหนูน้อยอิน-จันในด้านลบมากกว่าบวก เพราะที่ผ่านมามีเด็กแฝดในลักษณะตัวติดกันแบบนี้ก็เคยมี แต่ตลอดมาไม่นานก็ตายหมดขนาดตายไปแล้วยังโดนนินทาตามหลังใน